

Programació didàctica d'àmbit lingüístic

1r d'ESO

Índex

Contenido

1. Introducció	3
a) Justificació de la programació	3
b) Contextualització	5
2. Objectius de l'etapa respectiva vinculats amb l'àmbit	5
3. Competències	7
4. Continguts	8
5. Unitats didàctiques	14
a) Organització de les unitats didàctiques	14
b) Distribució temporal de les unitats didàctiques	8
6. Metodologia. Orientacions didàctiques	8
a) Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge. Activitats complementàries	9
7. Avaluació de l'alumnat	9
a) Criteris d'avaluació	9
b) Instruments d'avaluació	9
c) Criteris de qualificació	20
d) Activitats de reforç i ampliació	20
8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa	20
9. Elements transversals	21
a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita	21
b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació	23
c) Emprenedoria	23
d) Educació cívica i constitucional	23
10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit	24

1. Introducció

a) Justificació de la programació

La Resolució de 4 de maig, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Formació Professional, per la qual s'estableix el marc i les directrius d'actuació a desenvolupar durant el tercer trimestre del curs 2019-2020 i l'inici del curs 2020-2021, davant la situació de crisi ocasionada per la COVID-19 estableix que el currículum de 1r d'ESO, durant el curs 2020-2021, s'establirà per àmbits de coneixement per tal de facilitar la transició a la nova etapa. En aquest marc, elaborem un model de programació per a un possible àmbit lingüístic que pugui servir de model al professorat implicat.

Aquest àmbit purament lingüístic no és l'única opció d'àmbit possible en què entre en joc una àrea lingüística: des del paraigües del tractament integrat de llengües i continguts es podria realitzar qualsevol agrupació que incloguera una o més llengües i una o més àrees lingüístiques.

L'organització del currículum per àmbits parteix de les possibilitats que arreplega el Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat. L'article 17 d'aquest text legal fixa que:

“Amb la finalitat de facilitar el trànsit de l'alumnat entre l'educació primària i el primer curs d'educació secundària obligatòria, les administracions educatives i, si s'escau, els centres docents poden agrupar les matèries del primer curs en àmbits de coneixement. Aquest tipus d'agrupació ha de respectar els continguts, els estàndards d'aprenentatge avaluable i els criteris d'avaluació de totes les matèries que s'agrupen, així com l'horari assignat al conjunt d'aquestes. Aquesta agrupació té efectes en l'organització dels ensenyaments però no en les decisions associades a l'avaluació i la promoció.”

L'agrupament de llengües en un àmbit lingüístic i la presència d'una mateixa persona en diverses àrees lingüístiques (en codocència o no) pot

facilitar, a més, el desenvolupament coherent del currículum autonòmic de llengües, que preveu un bon nombre de continguts comuns en les àrees de Valencià, llengua i literatura i Llengua i literatura castellana i explicita la simultaneïtat d'aquests i els impartits en les àrees de llengües estrangeres. Així doncs, el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, fixa que:

“L'organització dels elements curriculars de l'assignatura es basa en el tractament integrat de les llengües del currículum, enfocament metodològic que respon a la concepció plurilingüe del sistema educatiu valencià, en què conviuen dos llengües cooficials amb, almenys, una llengua estrangera, i totes són al mateix temps objecte i instrument d'aprenentatge”.

El tractament integrat de llengües del currículum demana una col·laboració explícita dels docents i departaments de llengües per coordinar, seqüenciar, planificar, unificar i donar sentit a l'aprenentatge simultani de diverses llengües en el sistema educatiu.

El mateix Decret 87/2015, de 5 de juny, marca algunes directrius conceptuals i metodològiques bàsiques: l'enfocament comunicatiu, que cobra sentit en la realització de processos d'aprenentatge, l'assumpció de metodologies actives i la importància de les habilitats expressives oral i escrita en un context que els done sentit, també en la comunicació entre iguals.

Una altra idea cabdal del text legal és la concepció plurilingüe del sistema educatiu i la cerca, com a objectiu primer de les àrees lingüístiques, del desenvolupament de la competència comunicativa de l'alumnat perquè es puga moure situacions comunicatives determinades amb les llengües oficials i estrangera o estrangeres.

La Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, en l'article 5, determina que, per a la consecució d'aquest objectiu primer, el Programa

d'educació plurilingüe i intercultural assegurarà que, en acabar els ensenyaments obligatoris, l'alumnat haja assolit, com a mínim, les competències orals i escrites del Marc europeu comú de referència equivalent al B1 de valencià i castellà i equivalent a l'A1 de la primera llengua estrangera.

A més, la Llei 4/2018, de 21 de febrer, amplia el ventall i pren en consideració, també, en els articles 1 i 3.4, les llengües no curriculars i de les minories lingüístiques de cada centre educatiu.

A partir de tot això plantejarem una programació d'àmbit lingüístic que aglutine les àrees de Valencià, llengua i literatura, Llengua i literatura castellana i primera llengua estrangera sota el paraigua del tractament integrat de llengües, amb metodologies actives (aprenentatge basat en projectes o en tasques, aprenentatge cooperatiu) i amb un enfocament comunicatiu. Plantejarem un model general que ha d'adaptar cada centre i que ha de concretar al seu context i les seues possibilitats. És per això que es deixaran molts aspectes sense desenvolupar o en els quals s'indica que els ha de desenvolupar el centre i, alhora, es fan algunes propostes molt concretes de model de tasca en què s'integren llengües o de documents d'avaluació.

b) Contextualització

A emplenar pel centre educatiu.

2. Objectius de l'etapa respectiva vinculats amb l'àmbit

Els objectius de l'etapa vinculats a l'àmbit són els que es llisten a continuació. Alguns estan vinculats a totes les àrees mentre que uns altres només són referits a la primera llengua estrangera.

Objectius de l'etapa	Totes les llengües	Llengua estrangera
a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la	x	

tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i els grups, exercitar-se en el diàleg consolidant els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com a valors comuns d'una societat plural, i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.		
b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.	x	
c) Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar la discriminació de les persones per raó de sexe o per qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones, així com qualsevol manifestació de violència contra la dona.	x	
d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.	x	
e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.	x	
f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.		x
g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.	x	
h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en la llengua castellana i, si n'hi ha, en la llengua cooficial de la comunitat autònoma, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.	x	
i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.		x
j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, així com el patrimoni artístic i cultural.		x
k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, i contribuir a la seva		x

conservació i millora.		
l) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, i utilitzar diversos mitjans d'expressió i representació (art. 11, Reial Decret 1105/2014).	x	

3. Competències

L'Ordre ECD/65/2015, de 31 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat defineix set competències clau.

L'ensenyament de llengües contribueix al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística, no només de cada una de les llengües que s'hi treballen: el desenvolupament de la competència subjacent comuna facilitarà l'aprenentatge de més llengües en el futur.

També es desenvolupa en aquesta programació la competència social i cívica. En primer lloc, en la concepció d'un sistema educatiu plurilingüe i intercultural que té en compte no només les llengües i cultures de les diverses llengües curriculars, sinó també aquelles de la comunitat educativa. Cal posar en valor, també, la consideració positiva de totes les llengües i cultures i en especial del valencià com a llengua pròpia en procés de minorització. En segon lloc, en l'adopció, a més, de metodologies actives i el foment de la conversa entre iguals, que afavorirà actituds d'arribada a acords, respecte mutu i cooperació per assolir objectius comuns.

La consciència i expressions culturals es treballarà des del plurilingüisme i la interculturalitat, no només des d'allò inherent a una programació de tres àrees lingüístiques, sinó des del que es desprèn de la Llei 4/2018 de Plurilingüisme i el foment de les llengües familiars no curriculars del centre. També es farà des d'actituds de respecte i de foment de totes les cultures i, especialment de la pròpia del lloc i de la de cada alumne. En les llengües oficials, també es desenvoluparà des del treball de

la literatura i la relació d'aquesta amb altres disciplines artístiques o culturals.

L'ús de metodologies actives i l'enfocament comunicatiu real fomenten el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, ja que cada alumne o alumna ha de prendre decisions sobre com resoldre allò que se li planteja en forma de treball cooperatiu o basat en projectes, individualment o en equip, i necessita comunicar en xicotet o gran grup, oralment o per escrit.

En les diverses parts de la programació té un pes cabdal, també, la competència digital, ja que caldrà fer ús crític de diverses eines TIC per planificar, coordinar, elaborar o presentar el producte de cada tasca. Part de la programació incidirà, a més, en qüestions relacionades amb la identitat digital que creen els ciutadans i els perills que això pot comportar.

Finalment, es desenvolupa la competència d'aprendre a aprendre a través de la importància que es dona als procediments i al desenvolupament de tècniques i estratègies per assolir uns objectius. L'ús de metodologies actives afavoreix la destresa de regular i controlar els aprenentatges que s'assoleixen i els processos mentals que hi entren en joc.

4. Continguts

Els continguts de les àrees de Valencià, llengua i literatura, Llengua i literatura castellana i primera llengua estrangera s'estructuren en els textos curriculars en grans blocs.

Blocs de continguts	
Valencià i castellà	Primera llengua estrangera
1. Escoltar i parlar 2. Llegir i escriure	1. Comprensió de textos orals 2. Producció de textos orals: expressió i

3. Coneixement de la llengua 4. Educació literària	interacció 3. Comprensió de textos escrits 4. Producció de textos escrits: expressió i interacció 5. Elements transversals
---	---

Tots tenen en comú l'expressió i comprensió oral i escrita, si bé l'anglès especifica també la interacció. Quant a la part específica, les llengües oficials inclouen blocs de coneixement de la llengua i de literatura, mentre que la llengua estrangera en té un d'elements transversals.

La similitud entre l'enfocament de les llengües, per tant, és més que evident i fa necessari el tractament integrat de llengües per donar-los coherència. A més, s'evidencia que una gran part de les tres àrees ha d'anar adreçada a l'expressió oral i escrita, cosa que sovint queda relegada a un segon plànol, eclipsat per tasques tancades i poc comunicatives pròpies d'un ensenyament-aprenentatge centrat sobretot en el codi lingüístic.

El bloc d'educació literària no s'explicita en l'àrea de primera llengua estrangera, però es pot treballar de manera integrada a partir dels continguts i objectius que s'estableixen per a les àrees de castellà i valencià. En aquest sentit, els continguts giren entorn a tres gèneres literaris: el narratiu, el poètic i el teatral. Es tracta que l'alumnat interioritze el concepte de gènere literari, conega els principals trets i elements dels gèneres citats i en desenvolupe la comprensió a partir d'obres o fragments, tant de manera oral com escrita, així com que siga capaç de plasmar aquests coneixements en produccions pròpies i valore la literatura com a font d'expressió i gaudi.

Títol del projecte: Qui són? Les identitats		
Curs	Temporització	Àrees curriculars
1r ESO	1r trimestre	valencià, castellà, anglès

Tipologies textuais	Valencià	Castellà	Anglès
Conversacional	X	X	X
Narratiu	X	X	X
Descriptiu	X	X	X
Instructiu			
Predictiu			
Explicatiu	X	X	X
Argumentatiu			

Element integrador: la identitat	Valencià	Castellà	Anglès
	Identitat intergeneracional	Identitat intercultural	Identitat digital
Tasques i productes finals	Gènere textual: l'entrevista	Gènere textual: la biografia lingüística	Gènere textual: la biografia i el perfil social; e-mail informal (eTwinning) PRODUCTE FINAL: Video biography
Tasca final del projecte:	Documental les nostres identitats		
Ampliació del projecte	Projecte eTwinning		

Elements específics	Valencià	Castellà	Anglès
Lèxic	Ús combinat de vocabulari i d'estructures lingüístiques en les produccions referides al context familiar i personal. Relacions semàntiques, formació i creació de paraules, neologismes	Reconocimiento y uso combinado de vocabulario y estructuras lingüísticas en las producciones. Reglas de formación y creación de palabras y las relaciones semánticas	Relacionat amb: - Identificació personal - Vivenda, llar i entorn. - Activitats vida diària. - Família i amics. - Treball i ocupacions. - Temps lliure, oci i esport.

	i prèstecs.		
Ortografia	Utilització de les normes d'ortografia bàsiques, apòstrof, dígrafs, dièresi. L'alfabet, el sistema vocàlic i el consonàntic. Regles d'accentuació i signes de puntuació.	Normas básicas de ortografía. Reglas de acentuación y signos de puntuación.	Regles ortogràfiques bàsiques, abreviatures, símbols d'ús comú, convencions ortogràfiques més habituals en la redacció de textos en suport electrònic: netiqueta
Gramàtica	Observació reflexiva i aplicació pràctica de les diferents classes de paraules, així com reconeixements dels connectors textuais.	Relaciones que se establecen entre el sustantivo y el resto de los componentes del grupo nominal. Reconocimiento de los constituyentes oracionales: la oración simple, sujeto y predicado.	<ul style="list-style-type: none"> - Pronoms personals. - Adjectius demostratius. - Articles determinats i indeterminats. - La possessió (adjectius possessius, genitiu saxó). - Expressió de l'existència (there is/there are). - Expressió de la quantitat: plurals, nombres cardinals i ordinals. - L'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació. - Expressió del temps: Present Simple i Present continu
Fonètica	Pronúncia particular i distintiva de sons vocàlics i consonàntics. Anàlisi de la informació paralingüística (dicció, accentuació, ritme i to de veu).	El abecedario. El nombre de las letras y correspondencia entre grafemas y fonemas.	<ul style="list-style-type: none"> - Identificació i articulació de sons vocàlics i consonàntics bàsics. - Reconeixement i articulació de patrons bàsics de ritme, entonació i accentuació de paraules i frases per a les funcions comunicatives del nivell.

Elements comuns	Valencià/castellà	Anglès
-----------------	-------------------	--------

<p>Comprensió oral</p>	<p>Comprensió, interpretació i valoració de textos orals de diferent tipologia: narratius, descriptius, instructius, informatius, argumentatiu, etc. La identificació d'idees principals i secundàries. El resum oral a partir de diferents suports. Creació de bancs de paraules per a l'ampliació de vocabulari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de comprensió oral. - Aspectes socioculturals i sociolingüístics. - Funcions comunicatives: Iniciació i manteniment de relacions personals i socials; establiment i manteniment de la comunicació i organització del discurs; descripció de persones; petició i oferiment d'informació sobre dades personals.
<p>Expressió i interacció oral</p>	<p>Expressió i producció de textos orals segons la seua tipologia: narratius, descriptius, argumentatiu, expositius, instructius, informatius i persuasius. Audició, reproducció i memorització de textos breus, senzills i que estimulen l'interés de l'alumnat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de producció i interacció oral. - Aspectes socioculturals i sociolingüístics. - Funcions comunicatives: Iniciació i manteniment de relacions personals i socials; establiment i manteniment de la comunicació i organització del discurs; descripció de persones; petició i oferiment d'informació sobre dades personals.
<p>Comprensió escrita</p>	<p>Coneixement de l'estructura dels textos propis de l'àmbit acadèmic, social, cultural i d'interrelació amb l'entorn (qüestionaris, enquestes, resums, esquemes, informes, descripcions, explicacions...) i aplicació d'aquests coneixements a la comprensió i composició de textos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de comprensió escrita. - Aspectes socioculturals i sociolingüístics. - Funcions comunicatives: Iniciació i manteniment de relacions personals i socials; establiment i manteniment de la comunicació i organització del discurs; descripció de persones; petició i oferiment d'informació sobre dades personals.
<p>Expressió i interacció escrita</p>	<p>Coneixement de l'estructura dels textos propis de l'àmbit acadèmic, social, cultural i d'interrelació amb l'entorn (qüestionaris, enquestes, resums, esquemes, informes, descripcions, explicacions...) i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Estratègies de producció i interacció escrita. - Aspectes socioculturals i sociolingüístics. - Funcions comunicatives: Iniciació i

	<p>aplicació de tals coneixements a la comprensió i composició de textos. Ús de les estratègies bàsiques en la producció de textos: planificació (concreció de la intenció comunicativa i del destinatari, del tipus de text, de l'organització del contingut...), redacció de l'esborrany i avaluació i revisió del text per a millorar-lo. Els mitjans de comunicació social: internet, ràdio, tv...</p>	<p>manteniment de relacions personals i socials; Establiment i manteniment de la comunicació i organització del discurs; descripció de persones; Petició i oferiment d'informació sobre dades personals.</p> <p>- Expressió del missatge amb claredat ajustant-se als models i fòrmules de cada tipus de text.</p>
--	--	--

<p>Elements transversals específics de la llengua anglesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Busca, selecció i organització de la informació en mitjans digitals; comunicació; creació de continguts digitals; estratègies de planificació, organització i gestió. - Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. - Assumpció de diferents rols en equips de treball
--	---

Elements comuns	Valencià i castellà	Anglès
Comprensió oral	Tr.VLL.BL1.1 / Tr.VLL.BL1.2 / Tr.VLL.BL1.3	Tr.LA.BL1.1 / Tr.LA.BL1.3 / Tr.LA.BL1.4.
Expressió i interacció oral	Tr.VLL.BL1.4.2. / Tr.VLL.BL1.4.3. / Tr.VLL.BL1.4.4.	Tr.LA.BL2.1 / Tr.LA.BL2.3 / Tr.LA.BL2.4.
Comprensió escrita	Tr.VLL.BL2.1. / Tr.VLL.BL4.1.	Tr.LA.BL3.1. / Tr.LA.BL3.4. / Tr.LA.BL3.5.
Expressió i interacció escrita	Tr.VLL.BL2.2. / Tr.VLL.BL2.3. / Tr.VLL.BL2.4. / Tr.VLL.BL2.5. / Tr.VLL.BL2.6. / Tr.VLL.BL2.7. Tr.VLL.BL3.1. / Tr.VLL.BL3.2. Tr.VLL.BL3.3 / Tr.VLL.BL3.4. Tr.VLL.BL3.5	Tr.LA.BL4.1. / Tr.LA.BL4.3. Tr.LA.BL4.4.

Elements transversals específics de la llengua anglesa

1r.LA.BL5.1. / 1r.LA.BL5.2. / 1r.LA.BL5.3. /
1r.LA.BL5.4. / 1r.LA.BL5.5. / 1r.LA.BL5.7. /
1r.LA.BL5.8.

Concreció del projecte "Qui som? Les identitats" a partir de la graella dissenyada per Pelegrí Alberola, J. (2018). *La metodologia TIL i la seua aplicació en un curs d'Educació Primària* (Treball Final de Grau). Universidad Isabel I, Burgos.

5. Unitats didàctiques

a) Organització de les unitats didàctiques

Proposem un treball integrat de les llengües mitjançant l'aprenentatge basat en projectes i cooperatiu que culmine en l'elaboració d'un documental sobre les identitats del centre. El documental és el producte final que es derivarà de tres projectes més reduïts: una entrevista, una biografia lingüística i un perfil de l'alumnat en xarxes socials al voltant de les identitats que hi creem. A partir d'eixos xicotets i gran projecte s'organitzarà tota la proposta curricular que plantegem i que, a grans trets, resumim en el canvas següent referit al gran projecte "Les nostres identitats".

La idea central és que cadascuna de les tasques tinga com a objectiu avançar cap al documental i, amb això, tinga un context clar, una finalitat ben definida i un grau major de motivació en l'alumnat. Per augmentar la implicació, recomanem començar el treball amb alguna activitat de motivació, per a la qual es pot partir de la visualització d'algun documental semblant, llibres il·lustrats que permeten reflexionar sobre la identitat (per exemple, *The Onion's Great Escape* de Sara Fanelli), etc. Aquesta activitat pot servir també per mobilitzar els coneixements previs de l'alumnat.

CANVAS PER AL TREBALL PER ÀMBITS: LES NOSTRES IDENTITATS

<p>Competències clau</p>	<p>Producte final</p>	<p>Recursos materials i personals</p>
<p>Competència lingüística i comunicativa Competència digital Competències socials i cíviques Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor Aprendre a aprendre Expressions culturals</p>	<p>Documental : les nostres identitats</p>	<p>Dispositius mòbils, ordinadors Cartolines Revistes / imatges impreses Famílies</p>
<p>Estàndards d'aprenentatge</p>	<p>Tasques/ habilitats comunicatives</p>	<p>Recursos TIC</p>
<p>S'acompleixen la majoria dels estàndards que prescriu el RD 1105/2014 per a les tres àrees</p>	<p>Entrevista (valencià) Biografia lingüística (castellà) Perfil social a internet (anglès)</p>	<p>Ordinador/tablet/mòbil amb internet Aplicació canva/voki Aplicació openshot/filmorago Plataforma eTwinning</p>
<p>Mètodes d'avaluació</p>	<p>Difusió</p>	<p>Agrupaments i organització</p>
<p>Rúbriques (autoavaluació, coavaluació, heteroavaluació, autoavaluació del docent) Dianes (autoavaluació)</p>	<p>Projecció del documental en la casa de la cultura Compartició en la pàgina web del centre Presentació dels projectes a la MICE</p>	<p>Treball per equips Treball individual Equips mixts</p>
<p>Llengües implicades</p>	<p>valencià, castellà, anglès</p>	

Elaborat a partir del canvas dissenyat per Conecta13 per a l'ABP publicat amb llicència Creative Commons.
Disseny original de Miguel Ariza @maarizaperez i Antonio Herreros @aherrerosvega modificat en esta versió.

Cada llengua, com s'ha vist, tindrà un xicotet producte final a partir del qual s'elaborarà el producte final definitiu, plurilingüe i audiovisual. Cada xicotet projecte consta d'un seguit de tasques comunicatives que l'alumnat haurà de portar a terme mitjançant el treball en grups cooperatius i en altres organitzacions puntualment. Les tasques han d'estar totes contextualitzades en el marc i la finalitat d'elaborar un documental que transcendirà l'espai del centre. A tall d'exemple desenvolupem tres tasques integrades, una per cada llengua però des d'una perspectiva plurilingüe.

Totes les tasques integren les tres llengües curriculars a través del tractament integrat de llengües i continguts i, a més, tenen en compte les llengües familiars de l'aula. Parteixen d'un enfocament comunicatiu en què la finalitat és produir un text amb una finalitat comunicativa determinada i es basen en metodologies actives i en diverses formes d'avaluació.

Títol de la tasca integrada de llengües	ENTRE CARTES I MAILS	
Elements comuns	Situació de la producció	L'alumnat escriu una carta en castellà explicant que estan preparant un documental i un mail en anglés on es presenten dirigits al centre soci eTwinning o d'intercanvi. Escriuran una altra carta en valencià adreçada a l'ajuntament de la localitat amb la finalitat de demanar un espai per a projectar el documental final.
	Organització interna	Marges, disposició particular en l'espai dels diferents blocs de text, lloc i data, salutació, cos de la carta, cos del correu electrònic, comiat i signatura.
	Tipus de discurs	Carta / correu electrònic amb caràcter descriptiu i narratiu.
	Estratègies	<p><i>Expressió escrita.</i> Explorar les circumstàncies, generar idees, organitzar-les, redactar-les, fer un esborrany, revisar i redactar el text definitiu.</p> <p><i>Comprensió escrita.</i> Llegir el missatge, establir hipòtesis sobre el contingut, identificar les claus i idees del missatge, contrastar les idees claus amb les hipòtesis, ajustar la conclusió final del procés de comprensió a partir de l'avaluació i contrast d'idees anteriors.</p>

	Tecnologies	Suport textual: paper en blanc. Eina d'escriptura: processador de textos.
--	--------------------	--

Elements diferencials	Castellà	Valencià	Anglès
Registre formal	Benvolguda alcaldessa, atentament.	Estimados estudiantes, un afectuoso saludo.	Dear students, Kind regards.
Connectors	Com que..., i..., és clar..., per este motiu., a més, primer, després, finalment.	Como..., y..., , por este motivo, entonces, finalmente.	First / Then / Finally / but / because / and.
Temps verbals	Present, Passat simple, Futur simple.	Present, Pretérito perfecto, Futuro simple.	Present simple and Present continuous.
Dixi temporal	Ara, hui, aquests dies...	Hoy, ahora, estos días...	Today, this week, usually, often...
Dixi personal	(Nosaltres)...li enviem aquesta carta...hem pensat...	(Nosotros)... estamos elaborando... haremos...	
Lèxic	Vocabulari i estructures lingüístiques referides al context familiar i personal. Relacions semàntiques, formació i creació de paraules, neologismes i préstecs.	Vocabulario y estructuras lingüísticas en las producciones. Reglas de formación y creación de palabras y las relaciones semánticas	<ul style="list-style-type: none"> - Personal identity - House and surrounding. - Everyday life. - Family and friends. - Jobs and occupations. - Hobbies, leisure and sport.

Fase I	L'àrea de valencià introdueix l'estructura de la carta formal que aplica les estratègies especificades d'expressió escrita. L'alumnat redacta en xicotets grups l'estructura de la carta. El professor/a guia l'alumnat i emfasitza la importància de les fórmules de cortesia, així com també l'estructura del text.
Fase II	L'àrea de valencià ha actuat com a àrea que ha introduït i estructurat les característiques formals de la carta. En l'àrea de castellà es redacta una altra carta per al centre soci eTwinning. No cal tornar a explicar les característiques formals de la carta. Apliquem les mateixes estratègies d'expressió escrita que en valencià i aprenem les estructures específiques de cortesia.
Fase III	L'àrea d'anglès redacta un correu electrònic amb el contingut del projecte: identitat digital. S'aplica la mediació textual amb ajuda del docent i possible auxiliar de conversa si en tenim. S'aprofita l'estructura formal de la carta, remarcant les diferències amb el correu electrònic i les normes de cortesia.
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Adequació, coherència, cohesió i correcció. - Codis de correcció comuns. - Correcció entre iguals a partir dels codis de correcció. - Coavaluació grupal. - Autoavaluació amb dianes d'avaluació.

FONT: Pascual, V. (2006). El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe. (Suport núm. 15) . València: Generalitat Valenciana

Adaptació curricular i disseny de la graella: Juan Vicente Pelegrí Alberola en el marc del curs Elaboració de projectes de comunicació interdisciplinaris TIL-TILC. CEFIRE de Plurilingüisme. Adaptat a la proposta de treball per àmbits: Aurora Grau Ribera i M^aJosé Martínez Borjas

Títol de la tasca integrada de llengües	Entrevista. La llengua dels iaïos	
Elements comuns	Situació de la producció	Principi curs: detectar el perfil de l'alumnat, presentar-se, etc. L'alumnat entrevista familiars majors sobre les seues llengües per contribuir al documental final. A partir de mostres en castellà i anglés, es defineix l'entrevista, es mostren els trets definitoris i les característiques en valencià. Se n'elabora un guió per realitzar-la. Es fan per grups en les llengües pròpies de l'entrevistat i després, es tradueixen al valencià les transcripcions d'aquelles en altres llengües (se subtitulen).
	Organització	Elements ortotipogràfics i estructura, etc. de l'entrevista.

	interna	
	Gènere discursiu	Entrevista
	Estratègies	Comprensió i expressió orals: <ul style="list-style-type: none"> - conèixer els principis de les màximes conversacionals. - partir dels models per inferir els trets específics. - elaborar un guió previ, tenint en compte els elements i l'estructura de l'entrevista. - procés de l'elaboració del text oral preparat. - el treball per tasques.
	Tecnologies	Enregistrar el vídeo amb Openshot Video, Kdenlive o similars.

Elements diferencials	Valencià	Castellà	Anglès
Expressió i comprensió oral	<p>Gèneres dialogats de la comunicació oral. Diferències entre oralitat i escriptura</p> <p>Aplicació de les propietats textuals en els intercanvis de comunicació oral.</p> <p>Avaluació de les produccions pròpies o alienes, com a part del procés d'escriptura, jutjant si el text respon a l'objectiu d'escriptura i analitzant per millorar el producte final.</p>	<p>Aplicació de tècniques d'escolta activa i ús del diàleg igualitari.</p> <p>Anàlisi de la informació no verbal corporal i paralingüística.</p>	<p>Aplicació de tècniques d'escolta activa i ús del diàleg igualitari.</p>
Expressió i comprensió escrita	<p>Característiques bàsiques dels textos narratius i conversacionals: funció comunicativa, estructura, marques lingüístiques, recursos verbals i no verbals, gèneres.</p> <p>Ús de fonts de consulta impreses i digitals com a suport per a la revisió ortogràfica, gramatical i lèxica.</p> <p>Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat.</p>	<p>Ús de ferramentes digitals de recerca en pàgines web especialitzades per treballar amb models reals d'entrevista escrita.</p>	<p>Utilització del correu electrònic i mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com ara blogs, fòrums, wikis, etc.</p>

Coneixement de la llengua (gramàtica, lèxic i semàntica, fonètica)	<p>Reconeixement dels elements de la situació comunicativa i de les propietats textuais en textos conversacionals.</p> <p>Ús i seqüenciació de grafemes. Els dígrafs.</p> <p>Separació de paraules en síl·labes. Reconeixement del diftong, triftong i hiat.</p>	<p>Anàlisi de la coherència textual: identificació d'idees principals i secundàries i organització del contingut, en funció de la intenció comunicativa.</p>	<p>Reconeixement i ús de les estructures de les oracions interrogatives, afirmatives i negatives. Lèxic relacionat amb l'entorn, la família i la identificació personal.</p>
Educació literària	<p>Lectura guiada i comprensió de textos i obres literàries, concordes amb el nivell, com a base per a la formació de la personalitat literària i el gaudi personal.</p>	<p>Pràctica de diversos tipus de lectura (guiada, lliure, silenciosa, en veu alta) de textos literaris com a font de gaudi i informació i com un mitjà d'aprenentatge i enriquiment personal.</p>	<p>Aproximació al coneixement d'altres mons (reals o imaginaris) a partir de la lectura.</p>

Fase I	<p>Mostra de diferents tipus d'entrevistes (és convenient presentar algunes mostres extretes d'obres literàries per treballar l'educació literària), des de menys a més formals, en formats diferents. Cuió escrit del que serà l'entrevista. En grups de 4 persones, cada grup arriba a un acord sobre les preguntes que seran indispensables. Cadascú ho fa en la seua llengua pròpia.</p>
Fase II	<p>Planificar i executar l'entrevista a persones majors fent ús de dispositius per a gravar vídeos.</p> <p>Entrevista individual a membres de la seua família o veïnat. Important la descripció de la ciutat on van nàixer els/les entrevistats/des, relació amb el veïnat, personatges de l'època que destacaven per algun motiu, etc..</p>
Fase III	<p>Avaluar les entrevistes i traduir al valencià aquelles que estan en altres llengües.</p> <p>Transcripció de l'entrevista en llengua pròpia i en valencià.</p> <p>Edició dels vídeos amb les entrevistes.</p> <p>Exposició al grup classe dels vídeos de les entrevistes.</p>
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Formativa en un espai que afavorisca la reflexió, l'autoavaluació i la coavaluació. - Avaluació del procés i del producte final amb mètodes, proves i instruments diversos. - Adequació, coherència, cohesió i correcció. - Codis de correcció comuns. - Correcció entre iguals a partir dels codis de correcció. - Coavaluació grupal.

FONT: Pascual, V. (2006). El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe. (Suport núm. 15) . València: Generalitat Valenciana

Adaptació curricular i disseny de la graella: Juan Vicente Pelegrí Alberola en el marc del curs Elaboració de projectes de comunicació interdisciplinaris TIL-TILC. CEFIRE de Plurilingüisme. Adaptat a la proposta de treball per àmbits: Raül Ibiza, Sara Ginés i Antoni Aguilar.

Títol de la tasca integrada de llengües	Biografia. Soy las lenguas que conozco.	
Elements comuns	Situació de la producció	Inici del curs, per detectar el repertori lingüístic de l'alumnat. L'alumnat ha d'escriure una biografia sobre les llengües que coneix per contribuir al documental final. A partir de mostres en valencià i anglés, es defineix la biografia i les seues característiques en castellà, i se n'elabora un guió per crear-la. Es realitzen en les llengües pròpies i posteriorment, es tradueixen al castellà.
	Organització interna	Elements de la biografia, marges, etc.
	Gènere discursiu	Biografia lingüística.
	Estratègies	Expressió i comprensió escrites: <ul style="list-style-type: none"> - Partir de models per inferir trets específics. - Aprendre els passos per elaborar un text escrit i avaluar-lo. - Definicions a partir de l'observació de trets (textos reals). - Text descriptiu: elements i estructura d'una biografia. - Transferència lingüística. - Expressió i comprensió oral: màximes conversacionals. Respecte en el treball en grup. - Enfocament comunicatiu. - Treball per tasques.
	Tecnologies	Processador de textos, apps de disseny i dibuix, connexió a la xarxa.

Elements diferencials	Castellà	Valencià	Anglès
Expressió i comprensió oral	Característiques dels textos orals narratius. Ús de tècniques de memorització i retenció de la informació.	Aplicació de tècniques d'escolta activa i ús del diàleg igualitari. Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. Assumpció de distints rols en equips de treball.	Valoració de la conversa com a ferramenta de les habilitats socials, de mediació, d'expressió de la creativitat i de respecte per les opinions dels altres.

<p>Expressió i comprensió escrita</p>	<p>Característiques bàsiques dels textos narratius</p> <p>Ús de fonts de consulta impreses i digitals.</p> <p>Avaluació dels processos i resultats.</p>	<p>Ús de ferramentes digitals de búsqueda en pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades, etc., i visualització.</p>	<p>Utilització del correu electrònic i mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com ara blogs, fòrums, wikis, etc.</p>
<p>Coneixement de la llengua (gramàtica, lèxic i semàntica, fonètica)</p>	<p>Reconeixement dels elements de la situació comunicativa i de les propietats textuais en textos narratius i descriptius.</p> <p>Aproximació a la cohesió textual, mecanismes de cohesió gramatical, paralingüístics i elements gràfics.</p>	<p>Anàlisi de la coherència textual: identificació d'idees principals i secundàries i organització del contingut, en funció de la intenció comunicativa.</p>	<p>Explicació del significat de neologismes i préstecs lèxics atenent el seu origen i procedència.</p>
<p>Educació literària</p>	<p>Reconeixement de les característiques pròpies dels gèneres literaris.</p>	<p>Anàlisi senzilla de textos: localització guiada del text en el seu context social, cultural, històric i literari.</p>	<p>Utilització autònoma i responsable, de diferents tipus de biblioteques (d'aula, centre, pública, virtual).</p>

<p>Fase I</p>	<p>Mostra de diferents models de biografies lingüístiques (també és convenient presentar algunes mostres extretes d'obres literàries per treballar l'educació literària). S'explica la finalitat de la tasca que serà una biografia lingüística en format pòster, acompanyada d'un text on es descriu la relació de cadascú amb les diferents llengües que coneix.</p>
<p>Fase II</p>	<p>Planificar i executar una biografia fent ús de material de consulta i processador de textos.</p> <p>Es realitzen les biografies lingüístiques personals, cadascú escriu en la seua llengua familiar el text que acompanyarà la imatge. Cada color és una llengua i cada llengua s'associa a una part del cos, segons els sentiments i emocions que provoquen.</p>
<p>Fase III</p>	<p>Avaluar les biografies.</p> <p>S'exposen les biografies lingüístiques a tot el grup. L'alumnat explica en la seua llengua materna la pròpia biografia. Després s'explicarà en la llengua curricular, en aquest cas, en castellà.</p> <p>Totes les imatges de les biografies lingüístiques, així com els textos que les</p>

	acompanyen s'exposaran en algun lloc visible del centre. (Es pot fer coincidir amb el dia europeu de les llengües, 26 de setembre, o el dia internacional de les llengües maternes, 21 de febrer).
Avaluació	<ul style="list-style-type: none"> - Formativa en un espai que afavorisca la reflexió, l'autoavaluació i la coavaluació. - Avaluació del procés i del producte final amb mètodes, proves i instruments diversos. - Adequació, coherència, cohesió i correcció. - Codis de correcció comuns. - Correcció entre iguals a partir dels codis de correcció. - Coavaluació grupal.

FONT: Pascual, V. (2006). El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe. (Suport núm. 15) .
València: Generalitat Valenciana

Adaptació curricular i disseny de la graella: Juan Vicente Pelegrí Alberola en el marc del curs Elaboració de projectes de comunicació interdisciplinaris TIL-TILC. CEFIRE de Plurilingüisme. Adaptat a la proposta de treball per àmbits: Raül Ibiza, Sara Ginés i Antoni Aguilar.

b) Distribució temporal de les unitats didàctiques

La proposta de treball integrat de les llengües, que inclou tres projectes reduïts (entrevista, biografia lingüística i perfil de l'alumnat en xarxes socials) i que culmina en l'elaboració d'un documental sobre les identitats del centre, es desenvoluparà al llarg del primer trimestre del curs escolar.

6. Metodologia. Orientacions didàctiques

Els textos legals curriculars insisteixen en la metodologia basada en un enfocament comunicatiu i competencial, ja que ha de desenvolupar la competència comunicativa de l'alumnat en les diverses llengües. Cal que s'expressen oralment i per escrit en classe, entre iguals i amb el docent, en situacions contextualitzades que tinguen una finalitat clara que sobrepassi els límits d'una activitat purament acadèmica. Per a això, considerem que són bàsiques metodologies actives, com el treball cooperatiu o l'aprenentatge basat en projectes o en tasques. És bàsic que l'aprenentatge es produïska no només individualment, sinó també en grups i de forma dialògica. Per dur a terme eixa recomanació curricular considerem que poden ser útils recursos com la codocència, que permeten donar una

atenció a l'alumnat més ajustada a les necessitats que generen les metodologies actives.

També parteix de la prescripció del currículum el tractament integrat de llengües (TIL), una proposta metodològica basada en l'enfocament comunicatiu de l'ensenyament de les llengües i aplicable a situacions d'aprenentatge en què coexisteixen diferents idiomes. Proposa un treball col·laboratiu entre el professorat de les diferents llengües curriculars a partir de tots els elements que aquestes comparteixen per tal de consensuar els principis que defineixen el tractament metodològic de les habilitats comunicatives (comprensió-expressió, oral-escrita) i seqüenciar el currículum de llengües d'una forma eficient que permeti transferir continguts apresos en unes àrees lingüístiques a unes altres i no repetir-ne allò que es considera ja assolit.

a) Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge.

Activitats complementàries

Detallades a les UD.

7. Avaluació de l'alumnat

a) Criteris d'avaluació

Detallats a la graella del projecte.

b) Instruments d'avaluació

En les unitats didàctiques definim alguns instruments d'avaluació que es consideren útils per avaluar diverses parts del treball com a proposta als docents. En tot cas, considerem que han de ser instruments variats, ajustats a cada fase del procés i al producte final, que contemplin l'avaluació inicial, l'autoavaluació i l'avaluació entre iguals, que afavorisquen la presa de consciència de la situació individual i del procés d'aprenentatge. Poden ser

útils, per tant, les rúbriques, dianes d'avaluació, diaris d'aprenentatge, portafolis, llistes d'observació, llistes de verificació...

Recomanem l'ús del Portfolio Europeu de les Llengües, en línia amb els objectius del MECR (Marc europeu comú de referència per a les llengües), que posa l'èmfasi en l'autoavaluació de caràcter formatiu i fomenta la competència plurilingüe i intercultural, ja que permet l'alumnat enregistrar i reflexionar sobre el seu aprenentatge de llengües i sobre les seues experiències culturals, i desenvolupa la competència clau d'aprendre a aprendre. El web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ofereix àmplia informació sobre el Portfolio Europeu de les Llengües: <http://www.ceice.gva.es/va/web/enseanzas-en-lenguas/portfolio-europeo-de-las-lenguas>. Aquest recurs es pot integrar, fàcilment, en l'activitat de la biografia, ja que és una de les parts recomanades en el Portfolio Europeu de les Llengües i sobre la qual hi ha suficient informació en el web anterior.

- Exemple de rúbrica per a avaluar un correu electrònic (anglès)

ELEMENTARY WRITING RUBRIC 1st ESO				
CATEGORY	NEEDS IMPROVEMENT 1 Point	SATISFACTORY 2 Points	GOOD 3 Points	EXCELLENT 4 Points
Text Awareness *He/she sticks to the topic, he/she follows the instructions about register and style *Punctuation and capitalization	*Purpose is not clear or doesn't make a connection. *The writer makes several errors in capitalization and/or punctuation that make it difficult to read.	*Purpose is stated *Provides some information about the writing. *The text is somewhat hard to follow. *There are few connectors or may be misused. *The writer makes some errors in capitalization and/or punctuation that interrupt the reading.	*Makes the purpose clear. *Tells what the writing is going to be about. *The writer makes a few errors in capitalization or punctuation, but the paper is still easy to read.	*Gets the reader interested. *States the purpose clearly and cleverly. *Tells what the writing is going to be about in an interesting way. *The writer makes few errors in capitalization or punctuation so the text is very easy to read.

<p>Grammar & Use of English</p> <p>* He/she takes into account the formal aspects of English (syntax, morphology, orthography)</p> <p>* Adequate use of vocabulary, connectors and formulae worked on during the lessons</p>	<p>*Writer makes several errors in grammar that distract the reader from understanding the content.</p> <p>*The writer uses a limited vocabulary and English expressions or misuses them.</p> <p>*Multiple errors in spelling.</p>	<p>*The writer makes some errors in grammar that distract the reader from understanding the content.</p> <p>*The writer uses words that communicate clearly, but the writing lacks variety, or is repetitive.</p> <p>*Some errors in spelling.</p>	<p>*The writer makes few, not basic, errors in grammar that distract the reader from understanding the content.</p> <p>*The writer uses a solid vocabulary, but occasionally the words are overused or don't fit well.</p> <p>*Few errors in spelling.</p>	<p>*The writer makes no errors in grammar</p> <p>*The choice of the words, expressions and formulas is fitting and natural.</p> <p>*Minimal errors in spelling.</p> <p>*The reader is engaged.</p>
<p>Content and ideas order</p> <p>*The main idea is clear and organized</p> <p>* Ideas are written in the correct order</p>	<p>*The main idea is not clear.</p> <p>*Ideas in the text are mixed up.</p>	<p>*Main idea is somewhat clear, but there is a need for more supporting details.</p> <p>*No original ideas, but in good order.</p>	<p>*Main idea is clear.</p> <p>*Few original ideas to support the main idea.</p> <p>*Most ideas are logically sequenced using connectors.</p>	<p>*There is one clear and well-stated main idea.</p> <p>*Very original ideas to state and support the main one.</p> <p>*Ideas are in a logical sequence with the most appropriate connectors.</p>

Text adapted from:

<https://www.rcampus.com/rubricshowc.cfm?code=RC5X8W&sp=true>

- Exemple de rúbrica per avaluar una entrevista

Indicadors	Indicadors d'assoliment			
	Excel·lent	Satisfactori	Millorable	Insuficient
	Nivell 4	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 1
Adequació	Es respecten les instruccions donades quant al contingut i l'extensió. El registre lingüístic s'ajusta a la situació comunicativa.	Es respecten les instruccions donades quant al contingut i l'extensió. En general, el registre utilitzat s'ajusta parcialment a la situació comunicativa.	No es respecten completament les instruccions donades en relació al contingut i l'extensió. El registre utilitzat no s'ha ajustat a la situació comunicativa.	No es respecten completament les instruccions donades en relació al contingut i l'extensió i el registre lingüístic emprat és inadequat.
Coherència i cohesió	La informació està organitzada de manera clara i ordenada. Ús excel·lent de varietat d'estructures organitzatives, de connectors i d'altres mecanismes de cohesió.	El text és coherent i cohesionat. Ús apropiat d'estructures organitzatives variades, d'una àmplia sèrie de connectors i d'altres mecanismes de cohesió.	Idees enllaçades de manera cohesionada i coherent encara que amb un nombre de mecanismes limitat.	Ús insuficient i molt repetitiu de mecanismes de coherència i cohesió. El text no té linealitat ni seqüenciació lògica.
Correcció	No existeixen errors ortogràfics, morfològics ni sintàctics.	S'aprecien errors no significatius que afecten l'ortografia, la morfologia o la sintaxi.	El text presenta errors significatius en ortografia, morfologia i sintaxi.	El text presenta molts errors significatius en ortografia, morfologia i sintaxi.
Dicció	L'entonació i el ritme són adequats. La pronúncia de vocals i consonants és clara i precisa.	L'entonació i el ritme són adequats. La pronúncia de vocals i consonants no és clara o precisa.	L'entonació i el ritme no són adequats. La pronúncia de vocals i consonants no és clara o precisa.	L'entonació i el ritme amb vacil·lacions constants. La pronúncia de vocals i consonants no és clara ni precisa.
Lèxic	S'empra un vocabulari ric, variat i s'eviten repeticions innecessàries.	El vocabulari utilitzat és correcte, però no suficientment ric ni variat. S'observa la presència de repeticions innecessàries.	El vocabulari emprat no és massa ric ni variat. Abunden les repeticions innecessàries de les paraules.	El vocabulari emprat és pobre i repetitiu.

Originalitat	És molt original i creatiu.	És original i creatiu.	No és massa original o creatiu.	Manca d'originalitat i no és gens creatiu.
Treball en equip	S'han distribuït les tasques de manera equitativa entre els membres de l'equip. Tots han col·laborat activament en l'elaboració de les tasques i s'han ajudat mútuament.	S'han distribuït les tasques de manera equitativa entre els membres de l'equip, però el seu nivell de participació ha sigut desigual i no sempre s'han oferit ajuda mútua.	El repartiment de les tasques dins de l'equip no ha sigut del tot equitativa i el grau de participació i implicació dels seus membres ha sigut bastant desigual.	L'equip no ha funcionat correctament i s'han apreciat errades greus en l'organització i el repartiment del treball.

- Exemples de rúbriques per avaluar una biografia lingüística

Rúbrica de una biografía lingüística

Nombre del alumno o alumnos: _____

ASPECTOS	4 EXCELENTE	2 MEJORABLE	1 INSUFICIENTE
Tipo de información	La biografía proporciona información clara y suficiente sobre las lenguas de la familia.	La biografía proporciona información sobre algunos aspectos de las lenguas de la familia.	La biografía apenas proporciona información sobre las lenguas de la familia.
Selección de la información	La información seleccionada es relevante en todo el texto.	La información seleccionada mezcla algunos datos que no son relevantes para la finalidad comunicativa del texto.	La mayoría de la información no es relevante para la finalidad comunicativa del texto.
Persona verbal	A lo largo del texto se utiliza de manera correcta la tercera persona verbal.	A lo largo del texto se observan algunos cambios de persona verbal no correctos, aunque la utilización correcta de la tercera persona verbal es mayoritaria.	A lo largo del texto hay frecuentes cambios de persona verbal no correctos ni adecuados que limitan la comprensión textual.
Tiempo verbal	Los tiempos del texto se sitúan en el eje del pasado con una correcta utilización del pretérito indefinido.	Los tiempos del texto se sitúan, mayoritariamente, en el eje del pasado con suficiente presencia del pretérito indefinido.	Los tiempos del texto se mezclan sin respetar el eje del pasado y limitan la comprensión textual.
Uso de los párrafos	El contenido de la biografía está distribuido de manera equilibrada en diferentes párrafos y se observa, con claridad, la introducción y la conclusión del texto.	La distribución en párrafos es desigual en algunos momentos del texto y presenta, al menos, una introducción o una conclusión clara.	La distribución en párrafos no sigue ningún criterio y es aleatoria. No existe ni introducción ni conclusión.
Organización del texto	Los datos de la biografía siguen un orden cronológico.	El orden cronológico de los datos de la biografía se pierde en algún momento.	El orden cronológico de los datos de la biografía se pierde por completo a lo largo del texto.
Uso de conectores	A lo largo del texto se utilizan adverbios y conectores de tiempo para organizar los datos.	A lo largo del texto se utilizan algunos adverbios y conectores de tiempo para organizar los datos.	A lo largo del texto no hay presencia de adverbios y conectores de tiempo.

Corrección ortográfica y morfosintáctica	A lo largo del texto se mantiene la corrección ortográfica y morfosintáctica.	A lo largo del texto hay algunos errores ortográficos y morfosintáticos que no impiden la comprensión del texto.	A lo largo del texto hay abundantes errores ortográficos y morfosintáticos que dificultan, en gran medida, la comprensión del texto.
---	---	--	--

Font: "Rúbrica de una biografía lingüística" de Cedec publicat amb llicència Creative Commons.

Indicadores	Indicadores de logro			
	Excelente	Satisfactorio	Mejorable	Insuficiente
	Nivel 4	Nivel 3	Nivel 2	Nivel 1
Adecuación	Se respetan las instrucciones dadas en cuanto al contenido y la extensión. El registro lingüístico se ajusta a la situación comunicativa.	Se respetan las instrucciones dadas en cuanto al contenido y la extensión. En general, el registro utilizado se ajusta parcialmente a la situación comunicativa.	No se respetan completamente las instrucciones dadas en relación al contenido y la extensión. El registro utilizado no se ha ajustado a la situación comunicativa.	No se respetan completamente las instrucciones dadas en relación al contenido y la extensión y el registro lingüístico empleado es inadecuado.
Coherencia y cohesión	La información está organizada de manera clara y ordenada. Uso excelente de variedad de estructuras organizativas, de conectores y otros mecanismos de cohesión.	El texto es coherente y cohesionado. Uso apropiado de estructuras organizativas variadas, de una amplia serie de conectores y otros mecanismos de cohesión.	Ideas enlazadas de manera cohesionada y coherente aunque con un número de mecanismos limitado.	Uso insuficiente y muy repetitivo de mecanismos de coherencia y cohesión. El texto no tiene linealidad ni secuenciación lógica.
Corrección	No existen errores ortográficos, morfológicos ni sintácticos.	Se aprecian errores no significativos que afectan la ortografía, la morfología o la sintaxis.	El texto presenta errores significativos en ortografía, morfología y sintaxis.	El texto presenta muchos errores significativos en ortografía, morfología y sintaxis.

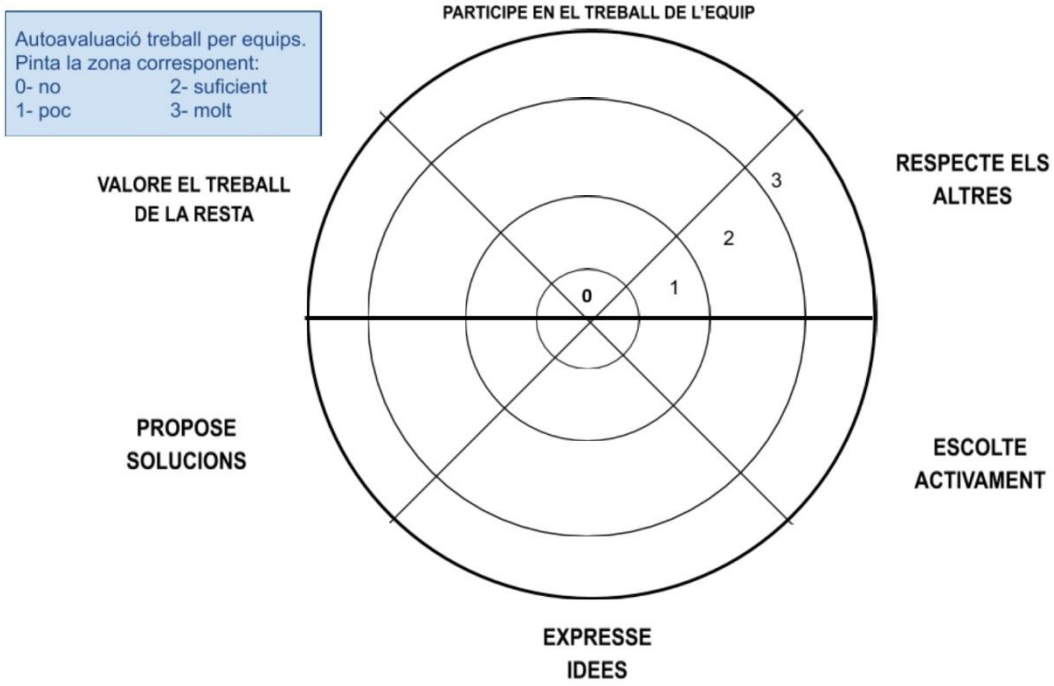
Léxico	Se emplea un vocabulario rico, variado y se evitan repeticiones innecesarias.	El vocabulario utilizado es correcto, pero no suficientemente rico ni variado. Se observa la presencia de repeticiones innecesarias.	El vocabulario empleado no es demasiado rico ni variado. Abundan las repeticiones innecesarias de las palabras.	El vocabulario empleado es pobre y repetitivo.
Originalidad	Es muy original y creativo.	Es original y creativo.	No es demasiado original o creativo.	Carencia de originalidad y no es nada creativo.
Trabajo en equipo	Se han distribuido las tareas de manera equitativa entre los miembros del equipo. Todos han colaborado activamente en la elaboración de las tareas y se han ayudado mutuamente.	Se han distribuido las tareas de manera equitativa entre los miembros del equipo, pero su nivel de participación ha sido desigual y no siempre se han ofrecido ayuda mutua.	El reparto de las tareas dentro del equipo no ha sido del todo equitativa y el grado de participación e implicación de sus miembros ha sido bastante desigual.	El equipo no ha funcionado correctamente y se han apreciado errores graves en la organización y el reparto del trabajo.

- **Exemple de rúbrica d'avaluació de la biografia**

Indicadors	Indicadors d'assoliment			
	Excel·lent	Satisfactori	Millorable	Insuficient
	Nivell 4	Nivell 3	Nivell 2	Nivell 1
Adequació	Es respecten les instruccions donades quant al contingut i l'extensió. El registre lingüístic s'ajusta a la situació comunicativa.	Es respecten les instruccions donades quant al contingut i l'extensió. En general, el registre utilitzat s'ajusta parcialment a la situació comunicativa.	No es respecten completament les instruccions donades en relació al contingut i l'extensió. El registre utilitzat no s'ha ajustat a la situació comunicativa.	No es respecten completament les instruccions donades en relació al contingut i l'extensió i el registre lingüístic emprat és inadequat.
Coherència i cohesió	La informació està organitzada de manera clara i ordenada. Ús excel·lent de varietat d'estructures organitzatives, de connectors i d'altres mecanismes de cohesió.	El text és coherent i cohesionat. Ús apropiat d'estructures organitzatives variades, d'una àmplia sèrie de connectors i d'altres mecanismes de cohesió.	Idees enllaçades de manera cohesionada i coherent encara que amb un nombre de mecanismes limitat	Ús insuficient i molt repetitiu de mecanismes de coherència i cohesió. El text no té linealitat ni seqüenciació lògica.
Correcció	No existeixen errors ortogràfics, morfològics ni sintàctics.	S'aprecien errors no significatius que afecten l'ortografia, la morfologia o la sintaxi.	El text presenta errors significatius en ortografia, morfologia i sintaxi.	El text presenta molts errors significatius en ortografia, morfologia i sintaxi.
Lèxic	S'empra un vocabulari ric, variat i s'eviten repeticions innecessàries.	El vocabulari utilitzat és correcte, però no suficientment ric ni variat. S'observa la presència de repeticions innecessàries.	El vocabulari emprat no és massa ric ni variat. Abunden les repeticions innecessàries de les paraules.	El vocabulari emprat és pobre i repetitiu.
Originalitat	És molt original i creatiu.	És original i creatiu.	No és massa original o creatiu.	Manca d'originalitat i no és gens creatiu.
Treball en equip	S'han distribuït les tasques de manera equitativa entre els membres de l'equip. Tots han col·laborat activament en l'elaboració de les	S'han distribuït les tasques de manera equitativa entre els membres de l'equip, però el seu nivell de participació ha sigut desigual i no sempre	El repartiment de les tasques dins de l'equip no ha sigut del tot equitativa i el grau de participació i implicació dels seus membres ha sigut	L'equip no ha funcionat correctament i s'han apreciat errades greus en l'organització i el repartiment del

	tasques i s'han ajudat mútuament.	s'han oferit ajuda mútua.	bastant desigual.	treball.
--	-----------------------------------	---------------------------	-------------------	----------

- Exemple de diana d'autoavaluació del treball per equips

- Exemple de llista de verificació per a l'avaluació entre iguals o coavaluació d'una exposició oral:

LLISTA DE VERIFICACIÓ PER A LA COVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ ORAL

Escolta i observa l'exposició oral de les teues companyes i companys i marca:

CRITERIS	SÍ	NO
CONTINGUT		
S'ha inclòs a l'exposició la informació que es demanava.		
Les idees s'han expressat de forma clara.		
El vocabulari es correspon amb el tema de l'exposició.		
Les estructures oracionals i els temps verbals s'han utilitzat correctament.		
ESTRUCTURA		
La informació s'ha estructurat de forma ordenada.		
Ha començat l'exposició amb una fórmula per presentar-se.		
S'han utilitzat connectors per enllaçar les idees.		
Ha tancat l'exposició amb una fórmula d'acomiadament.		
ESTIL		
Ha parlat sense abusar de les paraules comodí o falques.		
El ritme del discurs ha sigut adequat i no s'han produït interrupcions.		
La pronunciació ha sigut clara i comprensible.		
El volum ha sigut adequat i s'ha escoltat el discurs amb claredat.		
La postura corporal ha sigut adequada i ha mirat al públic.		

Ha variat el to i el volum per fer el discurs més natural.		
Ha acompanyat el discurs de gestos naturals i espontanis.		
RECURSOS		
Ha utilitzat material de suport per acompanyar l'exposició.		

Elaborat a partir del document 'Coevaluación de una exposición oral' de CeDeC publicat amb llicència Creative Commons.

c) Criteris de qualificació

A desenvolupar del professorat.

d) Activitats de reforç i ampliació

A desenvolupar pel professorat.

8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa

La legislació educativa valenciana compta amb dos textos legals bàsics quant a inclusió: el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià, desenvolupat posteriorment en l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

“Aquests textos prescriuen la implementació d'actuacions que garantisquen “la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats, l'accessibilitat universal en totes les seues dimensions: física (en espais, equipaments i entorns), sensorial, cognitiva, emocional/actitudinal i en la comunicació, i preveure les actuacions d'intervenció educativa adequades, efectives i eficients

per a aconseguir l'èxit escolar i la participació plena en l'àmbit educatiu de tot l'alumnat”

Considerem que el treball amb metodologies actives facilitarà una inclusió major de l'alumnat i l'adaptació del treball als diferents ritmes i necessitats. Recomanem la codocència, siga amb dos docents d'àrees diferents o amb altres especialistes de suport. Això, però, no serà suficient: cada centre haurà de conèixer el perfil de l'alumnat i haurà de dissenyar estratègies per garantir la màxima accessibilitat física, sensorial, cognitiva i emocional del seu alumnat.

També recomanem varietat en els mètodes d'avaluació per tindre en compte la diversitat de l'alumnat, així com el treball amb diversos formats (oral, escrit, audiovisual) de forma que cadascú pugui explotar al màxim els seus punts forts.

9. Elements transversals

a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constitueix un factor clau per a l'èxit escolar del nostre alumnat. Per aquesta raó, és important que la lectura estiga present en totes les àrees, àmbits i mòduls del currículum en totes les etapes educatives. Cal recordar que el foment de la lectura i la comprensió lectora no són activitats que hagen d'explotar exclusivament les àrees lingüístiques, sinó que són transversals al conjunt d'assignatures.

En el plantejament que fem de tractament integrat de llengües i de desenvolupament de projectes educatius entre diverses àrees permet plantejar-se la competència lectora d'una manera àmplia, eficient i plurilingüe. Cal, això sí, que el que proposa cada centre estiga coordinat i

reflectit en el Pla de Foment de la Lectura i el Projecte Lingüístic de Centre. Per fer-ho, cal tindre en compte les següents directrius:

- 1) Cal arribar a un acord previ sobre el model d'ensenyament basat en el foment lector i en la competència informacional: el professorat ha de compartir uns eixos bàsics sobre com ensenyar a llegir amb aprofitament i sobre com ensenyar a tractar la informació dels textos.
- 2) Convé aprofitar qualsevol oportunitat de lectura, no sols aquelles que es donen en les àrees lingüístiques a partir de textos literaris, sinó les situacions de comunicació pràctica que aporta la pròpia dinàmica a classe. També cal aprofitar les oportunitats de lectura que suposa la vida del centre i incloure textos de situacions reals de lectura que puguen aportar àrees no estrictament lingüístiques i que poden contribuir al desenvolupament dels continguts de les àrees lingüístiques.
- 3) És important oferir models funcionals contextualitzats i planificar el desenvolupament de la competència lectora a partir del concepte de gènere textual o discursiu, oferint un ampli ventall de textos de diferents gèneres.
- 4) Cal fer patent que llegim amb un objectiu pragmàtic (recopilar informació, obtenir un producte final, aprendre, revisar un text, etc.) i fer explícit aquest objectiu per a cada lectura que es propose a l'alumnat.

El foment de la lectura des de l'àmbit lingüístic ha de seguir aquestes directrius, evitant esquemes que descontextualitzen les lectures de la dinàmica general de la classe i lligant-les als continguts, els objectius i sobretot el producte final que es plantege. A més, s'hauran d'adaptar en cada centre als acords reflectits en els documents citats (PFL, PLC) ja siga mitjançant lectures guiades d'obres senceres, lectures de fragments, lectures lliures a partir d'una selecció didàctica, etc., tot adaptant-se als nivells de lectura que l'alumnat presente en cada llengua. En aquest sentit, l'ús d'actualitzacions, reduccions, àlbums il·lustrats, adaptacions i tècniques

de lectura fàcil ofereixen diverses possibilitats de lectura sobre una mateixa obra.

b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació

L'Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i el batxillerat planteja que "la competència digital implica la participació i el treball col·laboratiu, així com la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies".

Per això, el treball audiovisual i amb TIC està molt present en aquesta proposta didàctica. Són presents a tota hora en la vida actual i, especialment, en la dels adolescents i no poden quedar de costat en el sistema educatiu. Proposem un treball amb metodologies actives que faci un ús important d'aparells i programari informàtic, d'enregistrament d'imatge i so, d'edició, per realitzar diverses fases del procés i per presentar el producte final.

c) Emprenedoria

L'ús de metodologies actives (treball per tasques i projectes, aprenentatge cooperatiu...) i els mètodes d'avaluació que posen el focus en el procés i fan explícits els ítems a avaluar (rúbriques, portafolis) fomenten el treball en equip i la presa de decisions, l'autonomia de l'alumnat i la confiança en ells mateixos. També ho fomenten la necessitat de comunicar en diversos grups i l'elaboració i exhibició d'un producte final contextualitzat i que sobrepassi el treball merament acadèmic.

d) Educació cívica i constitucional

Fomentem una concepció de la societat plural, plurilingüe i intercultural, amb la posada en valor de tres llengües de forma comunicativa, no només

des del treball amb el codi lingüístic, però també posem en valor les llengües i cultures presents a l'aula i aquelles de les minories lingüístiques. Considerem, a més, que l'aprenentatge dialògic, comunicatiu i basat en metodologies actives fomenta els valors propis d'una societat democràtica de diversitat, respecte a les opinions de l'altre i foment de relacions personals basades en l'escolta activa.

10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit

- Exemple de llistat de control d'autoavaluació docent

AUTOAVALUACIÓ DOCENT LLISTAT DE CONTROL
--

Nom:

I. Planificació del projecte d'àmbit	SÍ	NO
1. Els objectius d'aprenentatge estan clarament definits.		
2. S'ha planificat seleccionant els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació del currículum.		
3. El projecte és el resultat de la integració d'objectius, continguts i criteris d'avaluació de les àrees que conformen l'àmbit.		
4. El projecte té una tasca final amb sentit i és adequada als objectius, els continguts i els criteris d'avaluació.		
5. S'ha aconseguit mantenir una relació entre les tasques i activitats a desenvolupar en el projecte i el desenvolupament de les competències bàsiques dels i de les estudiants.		
6. S'ha considerat la diversitat de l'alumnat quant a capacitats, nivells cognitius, ritmes i estils de treball, habilitats, estils d'aprenentatge...		

7. S'han planificat les tasques perquè suposen un repte cognitiu adequat per a cada estudiant.		
8. S'ha elaborat i compartit amb l'alumnat els indicadors d'assoliment i els criteris d'avaluació.		

II. Desenvolupament del projecte d'àmbit	SÍ	NO
9. S'ha tractat de vincular els nous coneixements a experiències prèvies dels i de les estudiants i al seu propi context vital.		
10. S'han establert relacions entre els coneixements previs i els nous coneixements.		
11. S'han donat a conèixer els objectius del projecte i de les tasques.		
12. S'han detallat tots els passos a seguir i la seqüència temporal és detallada, coherent i factible.		
13. S'han marcat els terminis tenint en compte el temps de treball disponible.		
14. S'ha justificat l'adequació del producte final a la seqüència i a les tasques.		
15. El temps lectiu s'ha dedicat majoritàriament a modelar el treball de l'alumnat en consonància amb les metodologies actives emprades i no a explicacions magistrals.		
16. S'ha proposat als i a les estudiants problemes de complexitat adequada a la seua edat.		
17. S'ha demanat a l'alumnat que busque informació i valore la seua fiabilitat i idoneïtat.		
18. S'ha facilitat l'accés a diverses fonts d'informació.		

19. S'ha tractat que les activitats s'adaptin a contextos i situacions reals (fora de l'aula ordinària); per exemple: fent entrevistes.		
20. S'ha tractat de fer particip en alguna tasca o activitat a altres membres de la comunitat escolar i de l'entorn familiar i social de l'alumnat.		
21. S'han incorporat i utilitzat amb normalitat les ferramentes digitals i internet en les tasques i activitats proposades.		
22. S'han oferit oportunitats perquè els i les estudiants usen diferents estratègies d'aprenentatge (organitzadors gràfics, esquemes, resums...).		
23. S'han usat tècniques de bastida per ajudar i donar suport als i a les estudiants (visualització, experimentació, demostracions, gestualitat...).		
24. S'ha utilitzat una varietat de tècniques per ajudar a la comprensió dels conceptes (exemples, material audiovisual, analogies...).		
25. S'han utilitzat recursos materials i tecnològics variats per fer les tasques comprensibles i significatives.		
26. S'han promogut processos de reflexió sobre el propi aprenentatge (metacognició) a través d'instruments.		
27. Les tasques tenen una estructura cooperativa.		
28. Els grups de treball estan configurats amb alumnat heterogeni.		
29. S'ha promogut la interdependència i la responsabilitat individual al si del treball en xicotet i gran grup.		
30. S'han donat oportunitats per a la interacció i la discussió.		
31. S'ha potenciat la distribució de tasques utilitzant rols distints i rotatoris.		
32. S'ha proporcionat un clima d'aula lliure, motivador i democràtic.		
33. S'han utilitzat i proposat a l'alumnat estratègies de resolució de conflictes.		

III. Avaluació docent	SÍ	NO
34. Hem reflexionat i avaluat la nostra tasca docent durant el desenvolupament de la seqüència i del projecte i hem fet modificacions (en les tasques, en els continguts, en la metodologia...) quan ha sigut necessari.		
35. Hem fet una revisió completa dels coneixements fonamentals en el desenvolupament de la seqüència i del projecte.		
36. Hem proporcionat regularment una resposta a cada producció dels i de les estudiants.		
37. Hem establert i realitzat moments d'avaluació, autoavaluació i coavaluació formativa en els quals l'estudiant ha pogut fer canvis a partir de la retroalimentació rebuda.		
38. Hem utilitzat diverses ferramentes d'avaluació al llarg del projecte i de les tasques (diari de reflexions, portafoli, observació, proves escrites o orals...).		
39. Hem tingut en compte els criteris de qualificació acordats i difosos. Aquests criteris van referits no sols a resultats de proves sinó també a l'assoliment de competències.		

Elaborat a partir del document 'Plantilla autoevaluación del docente' de CeDeC publicat amb llicència Creative Commons, basat en 'Cuestionario de valoración de proyectos' de Conecta13.

CEFIRE específic
de Plurilingüisme
C/ Faustí Blasco, 11
46600 Alzira
T. 962 469 880
46402910@gva.es